

U POVODU 200. OBLJETNICE ROĐENJA ANTUNA NEMČIĆA I LJUDEVITA VUKOTINOVIĆA

Dvije obljetnice u Križevcima

U četvrtak 17. siječnja u Križevcima je održana svečanost obilježavanja 200. obljetnice rođenja istaknutih preporoditelja Ljudevita Vukotinića i Antuna Nemčića. Nemčić i Vukotinić pripadaju velikanima Hrvatskoga narodnog preporoda i znamenitim Križevčanima koji su životom i radom bili vezani uz Križevce i slavnu Županiju križevačku.

U organizaciji Ogranka Matice hrvatske u Križevcima i Grada Križevaca, a pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, svečanost je započela u Velikoj vijećnici Grada potpisivanjem Ugovora o osnivanju i radu Zavoda za znanstveno-istraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Koprivničko-križevačkoj županiji. Ugovor o osnivanju potpisali su akademik Zvonko Kusić, predsjednik HAZU-a, križevački gradonačelnik Branko Hrg i Darko Koren, župan Koprivničko-križevačke županije. Utemeljenje Akademijina zavoda iznimno je važan događaj za Križevce i za cijelu Koprivničko-križevačku županiju, a njegov će rad dati još snažniji zamah kulturnom životu i skrbi za našu baštinu.

Nakon potpisivanja Ugovora, uz zvuke hrvatskih koračnica koje je izveo Gradski puhački orkestar, otkrivene su spomen-ploče. Akademik Zvonko Kusić i gradonačelnik Branko Hrg otkrili su spomen-ploču Ljudevitu Vukotiniću na zgradi nekadašnje Županije križevačke, za koju je tekst sastavio pokojni akademik Dragutin Tadijanović. Spomen-ploču Antunu Nemčiću otkrili su akademik Tonko Maroević i župan Darko Koren na zgradi u kojoj je Nemčić živio i proveo posljednje dane života.

U večernjim satima nakon otkrivanja spomen-ploča održana je svečana akademija u velikoj dvorani Hrvatskoga doma, u kojoj je bilo mnoštvo uglednika, saborski zastupnici, predstavnici lokalne uprave i samouprave, članovi Matice hrvatske, brojni građani i mnoštvo mladih iz križevačkih škola. Voditeljica programa bila je Renata Husinec. U prvom dijelu, nakon hrvatske himne koju je otpjevao zbor Hrvatskoga pjevačkog društva Kalnik, o značenju obljetnica križevačkih preporoditelja i o važnosti osnivanja Akademijina zavoda govorili su: Renata Husinec, predsjednica Ogranka Matice hrvatske u Križevcima, gradonačelnik Branko Hrg, župan Darko Koren i akademik Zvonko Kusić, pred-

Veliki putopisac Antun Nemčić

Ljudevit Vukotinić – pisac, političar, biolog

sjednik HAZU, koji je istaknuo da to nije samo veliki događaj za Križevce i Županiju, već i za Akademiju te da je nasljeđe i doprinos toga kraja golem, između ostaloga i četrnaest je akademika iz križevačkoga kraja, da mu je žao što Zavod nije i ranije otvoren u Križevcima. Akademik Kusić također je naglasio kako su znanje i zna-

Predsjednik HAZU-a Zvonko Kusić na otkrivanju spomen-ploče velikom preporoditelju

nost te kultura i umjetnost ključni pokretači razvoja, ali i načini osiguranja budućnosti zemlje, osobito nakon priključenja Europskoj Uniji.

Akademik Tonko Maroević, književni tajnik Matice hrvatske, govorio je o Antunu Nemčiću, kao sjajnu poznavatelju hrvatske i svjetske književnosti, pjesniku i putopiscu, koji je u slavnim *Putositnicama* prekrasno opisao svoj put od ladanjske kuće, Križevaca i Zagreba do Karlovca i Rijeke, do hrvatskoga mora i dalje, u Italiju, učeći čitateljstvo kako da poštuje domovinu i njezine ljude, kako da gleda svijet i poštuje njegovu umjetničku i kulturnu baštinu, kako da otvorenih očiju gleda suvremenost i razgovara s Europljanima.

Akademik Ante Stamać, tajnik Razreda za književnost HAZU-a, govorio je o životu i djelu Ljudevita Vukotinića, pjesnika, pripovjedača i dramatika, koji je sa Stankom Vrazom i Dragutinom Rakovcem pokrenuo *Kolo* 1842, uređivao almanah *Leptir* (1859–1861), bio veliki župan Županije križevačke (1861–1867), počasni građanin Križevaca. Istaknuo se i kao političar, gospodarstvenik, botaničar i geolog, pristaša ilirskoga pokreta, jedan od osnivača Narodnog muzeja, osnivač Ilirske čitaonice u Križevcima 1839. Jedan od prvih članova JAZU (1866), jed-

na od najistaknutijih osoba u vrijeme narodnog preporoda u Hrvatskoj i najvećih ljudi u 19. stoljeću.

U glazbenom dijelu programa nastupio je zbor Hrvatskoga pjevačkog društva Kalnik pod ravnanjem Branke Špoljar i uz klavirsku pratnju Zlate Životić. Kalnik je izveo četiri pjesme iz vremena Hrvatskoga narodnog preporoda: *Domovini* (A. Nemčić), Vukotinićevu davoriju *Nek se hrusti šaka mala, Puna srca, pune čaše* (Aleksandar Zdenčaj) te *Prosto zrakom ptica leti* (D. Demeter). Bili su to događaji koji će se još dugo pamtili.

U Križevcima će se 2013. obilježiti i 200. obljetnica osnutka Glazbenog zavoda. Tijekom 2013. održat će se niz svečanosti, znanstveni skupovi i izložbe u organizaciji križevačkog ogranka Matice hrvatske, Braće hrvatskoga zmaja, povijesnih društava iz Križevaca i Koprivnice, udruge POINT, Gradskog muzeja, Pučkog otvorenog učilišta, Gradske knjižnice Franjo Marković, srednjih i osnovnih škola, kao i koncerti klasične glazbe učenika Glazbene škole Alberta Štrige i profesionalnih glazbenika u sklopu Glazbenog ciklusa OMH u Križevcima.

ZLATA ŽIVOTIĆ